

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till en gemensam europeisk kontaktpunkt (ESAP)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens tre förslag av den 25 november 2021: ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en gemensam europeisk kontaktpunkt för centraliserad tillgång till offentligt tillgänglig information som är väsentlig med tanke på finans- och kapitalmarknaden och hållbarheten, ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av vissa direktiv för inrättande och drift av en europeisk kontaktpunkt, ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av vissa förordningar för inrättande och drift av en gemensam europeisk kontaktpunkt samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 20 januari 2022

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Jonna Kuparinen

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA

EU/2021/1305

EU/2021/1314

EU/2021/1317

11.1.2022

FÖRSLAG OM GEMENSAM EUROPEISK KONTAKTPUNKT

1 Allmänt

Den 25 november 2021 lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en gemensam europeisk kontaktpunkt för centraliserad tillgång till offentligt tillgänglig information som är relevant för finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet ([COM\(2021\) 723 final](#)), nedan kallat *förordningsförslaget*.

Samtidigt lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av vissa direktiv vad beträffar inrättande av en gemensam europeisk kontaktpunkt och dess funktion, ([COM\(2021\) 724 final](#)), nedan kallat *det kompletterande direktivförslaget*.

Dessutom lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av vissa förordningar vad beträffar inrättande av en gemensam europeisk kontaktpunkt och dess funktion ([COM\(2021\) 725 final](#)), nedan kallat *det kompletterande förordningsförslaget*.

Förordnings- och direktivförslagen har överlämnats till Europaparlamentet och rådet för behandling i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och för antagande genom medbeslutande. Förslagen började behandlas i rådet i december 2021.

Avsikten är att förordningsförslagen ska träda i kraft den tjugonde dagen efter att de offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Det kompletterande direktivförslaget ska träda i kraft den tjugonde dagen efter att direktivet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning och ska börja tillämpas 12 månader efter att det trätt i kraft.

2 Förslagets mål och bakgrund

Förslagen är en del av den nya handlingsplan för kapitalmarknadsunionen som kommissionen offentliggjorde sommaren 2020 (mer information i kommissionens meddelande "[En kapitalmarknadsunion för människor och företag – en ny handlingsplan](#)" [COM (2020) 590 slutlig]) och som rekommenderade att det inrättas en gemensam europeisk kontaktpunkt. I den slutrapport från högnivåforumet för kapitalmarknadsunionen som publicerades av kommissionen i juni 2020 (mer information i arbetsgruppens rapport "[A new vision for Europe's Capital Markets – Final Report of the High Level Forum on the Capital Markets Union](#)") konstaterades att bristen på lättillgänglig, tillförlitlig, begriplig och jämförbar information om finansiella tjänster och kapitalmarknader är till nackdel med tanke på tillgången till marknadsbaserad finansiering. Enligt kommissionens observationer är den *information* som behövs vid beslutsfattande i medlemsstaterna så *utspridd* på flera olika register och enskilda enheters webbplatser att det förhindrar en fördjupning av kapitalmarknaderna.

Förslaget är också i linje med [EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt](#) och [Den europeiska gröna given](#) (*EU Green Deal*), eftersom det skulle främja särskilt företagens tillgång på information relaterad till hållbarhet och göra det lättare att hitta denna information.

Det är också i linje med [EU:s strategi för digitalisering av finanssektorn](#) (*Digital Finance Strategy*) (COM(2020) 591 final), eftersom syftet med strategin är att stödja digitaliseringen inom finanssektorn under kommande år och att främja i synnerhet finansieringsbeslut som baserar sig på information. Att förfarandena relaterade till *digitaliseringen* av information inte är enhetliga och att de är bristfälliga leder till minskad jämförbarhet och ökade kostnader för informations-sökning. I slutsatserna i en utredning beställd av kommissionen (mer information i kommissionens arbetsdokument "[Fitness Check on the EU framework for public reporting by companies Accompanying the document Report from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee on the review clauses in Directives 2013/34/EU, 2014/95/EU, and 2013/50/EU](#)") [SWD/2021/81 final]) konstaterades att förfarandena relaterade till digitalisering inte har utvecklats i tillräcklig mån, vilket avsevärt minskar effektiviteten i fråga om företagens upplysningsplikter. I utredningen konstaterades dessutom att särskilt de som använder informationen behöver den i digital form, för att de ska kunna använda den elektroniskt på nutida sätt.

Enligt kommissionens uppfattning kommer problemen med tillgången till information att leda till dålig allokering av kapital särskilt till små och medelstora företag. Samtidigt leder den bristfälliga tillgången till information till att EU:s kapitalmarknads attraktionskraft och konkurrenskraft minskar. Dessutom blir det svårare att få tillgång till hållbarhetsinformation och att utveckla nya digitala innovationer; i EU pågår visserligen ett projekt som gäller rapportering av företagens hållbarhetsinformation. De allmänna syftena med lagförslagen kan anses vara att stödja i synnerhet integreringen av kapitalmarknaderna och de finansiella tjänsterna – även i gränsöverskridande situationer – och en effektiv allokering av fritt kapital i EU. Förslagets specifika mål i sin tur gäller ett ökat informationsflöde, smidig tillgång till informationskällor samt ökad digital användning och ökat vidareutnyttjande av information.

3 Huvudsakligt innehåll

3.1 Förslag till förordning om inrättande av en gemensam europeisk kontaktpunkt

3.1.1 Förordningsförslagets innehåll och tillämpningsområde (artikel 1) samt definitioner (artikel 2)

I förordningsförslaget fastställs enhetliga krav som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, nedan kallad *ESMA*, ska uppfylla vid inrättande och styrning av den gemensamma europeiska kontaktpunkten, nedan kallad *ESAP* eller *databasen*. Databasen ska ge centraliserad och digital tillgång till sådan information som enligt EU:s förordningar och direktiv samt annan bindande EU-lagstiftning måste offentliggöras. Dessutom ska det bli möjligt att via *ESAP* få tillgång till information som är relevant med tanke på finansiella tjänster, kapitalmarknader eller hållbarhet och som enheter vill lämna in på frivillig basis. Artikel 2 i förordningsförslaget innehåller definitioner.

3.1.2 Inlämnande av information på frivillig basis (artikel 3)

Enligt förordningsförslaget ska också alla fysiska och juridiska personer få möjlighet att på eget initiativ lämna information till *ESAP*. När det gäller inlämnandet av information ska man se till att informationen innehåller nödvändiga metadata och företagsidentifierare och att informationen ges i ett format som är användbart vid hantering av informationen och att informationen

i regel inte innehåller personuppgifter. Om informationen innehåller personuppgifter ska den som lämnat informationen se till att behandlingen av uppgifterna grundar sig på något av de kriterier som anges i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen. Förordningen ger ingen juridisk grund för behandling av personuppgifter.

ESMA ska ta fram tekniska tillsynsstandarder med närmare bestämmelser om andra metadata som ska ingå i den information som ska rapporteras, om strukturen på informationen och om dataformatet. Utkasten till standarderna ska lämnas till kommissionen tre år efter att förordningen trätt i kraft.

3.1.3 Aktörer som ansvarar för insamlingen av informationen (artiklarna 4–5)

Avsikten är att ESAP ska utnyttja befintliga nationella databaser och register som upprätthålls av nationella myndigheter och EU-myndigheter. Aktörer som ansvarar för insamling av information (*collection body*), nedan kallade *insamlingsorgan*, ska fortsätta att samla in och förvara den information som enheterna rapporterat, och de ska också säkerställa att informationen tekniskt har lämnats in i ett ESAP-kompatibelt format. Insamlingsorganet ska ha en elektronisk anslutning till ESAP-databasen (*application programming interface*) genom vilken det kan lämna in den information det fått från de rapporterande enheterna så att informationen blir tillgänglig i hela EU. Insamlingsorganen ska hjälpa de rapporterande enheterna och se till att informationen i regel är tillgänglig i tio år. För att ovanstående krav ska bli uppfyllda ska insamlingsorganen få ta emot endast sådan information som uppfyller ESAP-kraven. De rapporterande enheterna ska se till att de lämnar innehållsmässigt korrekt information och att informationen lämnas till ESAP endast en gång.

3.1.4 Cybersäkerhet (artikel 6) och ESAP:s funktioner (artikel 7)

För att garantera ESAP:s användbarhet ska ESMA senast i januari 2026 se till att det finns ett användarvänligt gränssnitt för databasen och en sökfunktion på unionens alla officiella språk, maskintolkning för de sökta uppgifterna samt möjlighet att ladda ner stora datamängder och att skicka meddelanden om ny information. Med sökfunktionen skulle det bli möjligt att söka i databasen på en enhets namn, ett företagsnummer, typ av information, tidpunkt för inlämning av informationen, den rapporterande enhetens storlek och informationens ursprung. I förslaget ingår skyldighet för ESMA att säkerställa tillräckliga cybersäkerhetskrav och skydd av personuppgifter.

3.1.5 Informationens tillgänglighet, (vidare)utnyttjande, kvalitet och ESMA:s uppgifter (artiklarna 8–12)

Tillgången till ESAP bör vara icke-diskriminerande, direkt, omedelbar och gratis. ESMA får dock ta ut en avgift för sökningar som gäller stora datamängder och för information som uppdateras regelbundet. Avgifterna får inte överstiga ESMA:s kostnader. Men unionens institutioner, ämbetsverk och organ, nationella behöriga myndigheter och vissa andra aktörer ska få information kostnadsfritt. ESMA ska utföra en automatisk kontroll av den tekniska överensstämmelsen för den information som lämnas in av insamlingsorganet och rapportera eventuella brister. ESMA ska tillsammans med andra myndigheter säkerställa att informationen är tillgänglig från ESAP inom en rimlig tid. Dessutom ska ESMA ge råd och diskutera med insamlingsorganen. ESMA ska rapportera genomförandet och driften av databasen till kommissionen.

3.1.6 Ikraftträdande och slutbestämmelser (artiklarna 13–14)

Kommissionen ska på nytt utvärdera ESAP:s funktion och effektivitet fem år efter förordningens ikraftträdande. Den föreslagna förordningen ska träda i kraft den tjugonde dagen efter att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

3.2 Kompletterande direktiv- och förordningsförslag

Det kompletterande direktivförslaget kräver ändringar av 16 gällande EU-direktiv om finanssektorn. Dessa direktiv är följande: direktivet om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat (FICOD), direktivet om uppköpserbjudanden, transparensdirektivet, revisionsdirektivet, aktieägardirektivet (SHRD), direktivet om fondföretag (UCITS), Solvens II-direktivet, direktivet om förvaltare av alternativa fonder (AIFMD), bokföringsdirektivet, direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID), kreditinstitutsdirektivet (CRD), solvensdirektivet om värdepappersföretag (IFD), direktivet om återhämtning och resolution av banker (BRRD), IORP II-direktivet, försäkringsdistributionsdirektivet (IDD) och direktivet om säkerställda obligationer.

Det kompletterande direktivförslaget kräver ändringar av 21 gällande EU-förordningar om finanssektorn. Det är frågan om följande förordningar: kreditvärderingsförordningen, blankningsförordningen, EMIR-förordningen, förordningen om europeiska riskkapitalfonder (EuVECA), förordningen om fonder för socialt företagande (EuSEF), förordningen om kreditinstitut (CRR), revisionsförordningen, marknadsmissbruksförordningen (MAR), förordningen om värdepapperscentraler (CSDR), PRIIPS-förordningen, förordningen om europeiska långsiktiga investeringsfonder (ELTIF), förordningen om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (SFTR), förordningen om referensvärden, prospektförordningen, förordningen om penningmarknadsfonder, PEPP-förordningen, förordningen om tillsynskrav för värdepappersföretag (IFR), förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR), taxonomiförordningen och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Enheterna blir skyldiga att lämna information till insamlingsorganen. Till insamlingsorgan ska medlemsstaterna utse den som för närvarande driver lagringsenheten, den så kallade officiellt utsedda mekanismen (*officially appointed mechanism, OAM*), och/eller andra nationella registeransvariga. De rapporterade enheterna ska lämna informationen till insamlingsorganet samtidigt som de offentliggör informationen så att den bli tillgänglig för allmänheten. Den information som lämnas in ska vara i ett format som är användbart med tanke på informationshanteringen (*data extractable format*) eller i maskinläsbart format (*machine-readable format*). Den information som ska rapporteras ska alltid innehålla metadata om den rapporterade enheten: namnet på enheten, dess storlek, typen av information som rapporteras och rapporteringsperioden. De rapporterade enheterna ansvarar för att den information som de lämnar till databasen är korrekt och tillförlitlig, och för detta ändamål måste rapporterna innehålla ett elektroniskt sigill som säkerställer att informationens ursprung är äkta, det vill säga autentiskt.

Det kompletterande direktivförslaget ska träda i kraft den tjugonde dagen efter att direktivet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning och ska börja tillämpas 12 månader efter att det trätt i kraft. Det kompletterande förordningsförslaget ska träda i kraft och börja tillämpas den tjugonde dagen efter att förordningen offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. De som lämnar in rapporter ska övergå till ESAP-kompatibel rapportering mellan 2024 och 2026.

4 Rättslig grund för förslagen och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt grundlagen

Rättslig grund

Förordningsförslagen grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt (EUF) och direktivförslagen på artiklarna 50, 53, 62 och 114 i EUF. Förslagen behandlas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet och beslutet om godkännande fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

Statsrådet anser att kommissionens förslag är motiverade med hänsyn till den rättsliga grunden. Förordningsförslagen kan anses vara kopplade till fullbordandet av den inre marknaden och till stärkandet av dess funktion. Direktivförslaget i sin tur kan anses vara kopplat till skyddet av bolagsaktieägares, borgenärs och andra intressenters intressen i hela EU (EUF 50). Direktivförslaget kan också anses vara kopplat till åtgärder som gäller fullbordandet av den inre marknaden och tillhandahållandet av gränsöverskridande tjänster och som vidtas för att harmonisera medlemsstaternas lagstiftning (EUF 53) samt till den inre marknadens upprättande eller funktion (EUF 114).

Subsidiaritetsprincipen

Enligt subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) ska åtgärder vidtas på EU-nivå endast om de eftersträvade målen inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna ensamma utan bättre kan uppnås på unionsnivå på grund av den planerade åtgärdens omfattning och verkningar. Kommissionen anser att förslagen respekterar subsidiaritetsprincipen, eftersom individuella åtgärder från medlemsstaternas sida inte skulle minska informationens fragmentering utan samordnad styrning, vilket skulle vara osannolikt utan initiativ på EU-nivå. Att förbättra tillgången till information i EU kan, med tanke på projektets omfattning och verkningar, bättre uppnås genom åtgärder på unionsnivå.

Statsrådet anser att förslagen är förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Proportionalitetsprincipen

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i FEU får unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen. Kommissionen anser att initiativet inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå dess mål. Avsikten med förslagen är inte att öka eller ändra rapporteringsskyldigheternas innehåll. För att minimera bördan för enheter och nationella myndigheter ska man enligt förslaget utnyttja befintliga rapporteringskanaler och rapporteringsinfrastrukturer så mycket som möjligt.

Statsrådet anser att förslagen är motiverade med hänsyn till proportionalitetsprincipen.

Skydd av personuppgifter

Kommissionen anser att förslagen också kommer att förbättra tillgången till information som innehåller personuppgifter. Detta är nödvändigt för att främja kunskapsbaserad innovation inom finanssektorn, för att integrera Europas kapitalmarknader, för att kanalisera investeringar till hållbar verksamhet och för att öka effektiviteten. Förslaget förbättrar tillgången endast till personuppgifter som ska behandlas i enlighet med den rättsliga grunden för EU:s allmänna dataskyddsförordning, då den föreslagna förordningen inte skapar några nya upplysningskrav utöver dem som redan finns.

5 Förslagets konsekvenser

Konsekvenser för rapportörerna

Lagstiftningsförslagets tillämpningsområde omfattar mer än 200 olika rapporteringsskyldigheter baserade på EU-lagstiftning. Kommissionen uppskattar att omkring 83 procent av de rapporter som gäller dessa skyldigheter finns på rapportörernas egna webbplatser. Endast 17 procent av rapporterna finns i olika databaser eller myndighetsregister. Eftersom mängden information som ska lämnas till databaserna och registren är relativt liten kommer ett stort antal av rapportörerna att rapportera informationen till insamlingsorganet i stället för att bara publicera den på webbplatser. Förordningsförslaget gäller cirka 167 000 rapportörer i Europa. Dessa aktörer skiljer sig betydligt från varandra i fråga om affärsverksamhet, struktur och storlek. Förslaget gäller till exempel mycket stora aktörer, såsom värdepapperscentraler och kreditinstitut, och mycket små aktörer, såsom registrerade förvaltare av alternativa fonder.

Kommissionen bedömer att kostnaderna för rapportörerna huvudsakligen kommer att uppstå när de nya tekniska kraven ska uppfyllas, eftersom förslagen inte innehållsmässigt kommer att leda till några nya rapporteringsskyldigheter. Engångskostnaderna för ESAP-rapporteringen blir nästan obefintliga, men de årliga återkommande kostnaderna för arkivering, anskaffning av identifieringskod för juridiska personer, digitala certifikat och verktyg för digital signering uppskattas bli högst 800 euro. Kostnaderna blir antagligen ännu lägre om enheten redan har den kod som behövs för identifiering. Om den information som ska lämnas till ESAP kan standardiseras funktionellt, kan inlämnandet endast en gång till och med minska rapportörernas compliance-kostnader på lång sikt. Kommissionens konsekvensbedömning tar dock inte hänsyn till att de tekniska kraven på bland annat rapporteringsformatet delvis fastställs i EU-reglering på en lägre nivå, reglering som inte ännu är tillgänglig. Därför kan kostnaderna för rapporteringsformatet bli högre än uppskattat för de enskilda rapportörerna. I och med att kostnaderna för att söka information minskar kan man anse att kostnaderna delvis överförs från informationsanvändarna till rapportörerna i form av högre rapporteringskostnader.

Enligt kommissionens bedömning blir konsekvenserna allra minst i synnerhet för emittenterna, då dessa redan nu på grund av upplysningsplikterna lämnar information till olika register, och dessutom kommer de från och med ingången av 2022 att vara tvungna att vid bokslutsrapportering uppfylla ett formatkrav i form av en så kallad elektronisk ESEF-rapportering. Det kan antas att konsekvenserna för aktörerna i Finland är i linje med kommissionens uppskattningar.

Enligt lagförslaget ska det också bli möjligt för små och medelstora icke-noterade företag att lämna information till ESAP på frivillig basis. Det är svårt att bedöma hur intresserade dessa företag skulle vara av att frivilligt lämna information, vilket också gör det svårt att bedöma förändringen i finansieringskostnaderna eller den effektiva allokeringen av kapital. Eftersom många aktörer inom finanssektorn också kräver information från små och medelstora företag för att kunna fullgöra sina egna rapporteringsskyldigheter kan detta också indirekt öka antalet frivilligt rapporterande enheter. Enligt kommissionens förslag kan rapporteringskostnaderna för små och medelstora företag bli lägre, om man på dessa kan ställa mindre stränga krav än på andra aktörer.

Kommissionen har uppskattat att användningen av ESAP kan minska kostnaderna för informationsanvändarna med 25–75 procent. Kommissionen bedömer att de allra största informationsanvändarna kommer att få kostnader för användning av databasen bland annat på grund av det stora antalet sökningar och nedladdningar av stora mängder data, men avgifterna kommer i alla fall att vara lägre än de nuvarande kostnaderna för manuell sökning, laddning, översättning och redigering av data. Mindre aktörer, som i allmänhet själva samlar information från olika webbplatser, kan få uppskattningsvis 20–30 procent lägre kostnader genom att använda en centraliserad databas.

För både investerarnas och rapportörernas del kan det bedömas att lagförslaget kommer att förbättra finansmarknadens transparens och förtroendet på marknaden. Investerare och konsumenterna kommer att få tillgång till mer integrerade finansmarknader, där information som kan användas som grund för investeringsbeslut kommer att vara mer lättillgänglig. Detta kan också förbättra den effektiva kanaliseringen av kapital, särskilt till aktörer som strävar efter att uppnå hållbarhetsmål.

Konsekvenser för myndigheter och registeransvariga

I lagförslaget ingår nya krav på nationella aktörer som är ansvariga för informationsinsamling. Minimikravet är att den som fungerar som officiellt utsedd mekanism, OAM, ska upprätta en permanent teknisk anslutning till ESAP för att göra informationen tillgänglig för informationsanvändare i hela Europa. Enligt kommissionen kommer engångskostnaden för att ansluta det nationella insamlingsorganet till ESAP att uppgå till cirka 50 800 euro per aktör. De återkommande årliga kostnaderna kommer att bli cirka 6 500 euro per aktör. Finländska insamlingsorganet har lyft fram aspekter mot bakgrund av vilka kostnaderna kan bli högre än vad kommissionen uppskattat.

Dessutom måste insamlingsorganet börja ta emot information vars publiceringsplats för närvarande inte är bestämd. Den föreslagna ändringen kan förväntas leda till ett ökat antal uppgifter som ska rapporteras, eftersom kommissionen uppskattar att de uppgifter som OAM-mekanismerna för närvarande tar emot motsvarar cirka fyra procent av alla uppgifter som samlas in på grundval av finansmarknadslagstiftningen. Eftersom det för 87 procent av all information som ska rapporteras inte finns några krav på var informationen ska publiceras, torde aktörerna i framtiden bli tvungna att ta emot en större mängd uppgifter. Förslaget tar inte ställning till de nationella aktörernas möjligheter att finansiera kostnaderna för att upprätta anslutningarna eller för de årliga kostnaderna för att underhålla databasen. Förslaget tillåter användning av olika finansieringsmodeller för att täcka kostnaderna. I Finland kommer de potentiella kostnaderna för Helsingforsbörsen, som driver OAM, för Finansinspektionen och för Patent- och registerstyrelsen att bedömas i takt med att projektet framskrider. ESMA:s totala kostnader för ESAP-projektet för åren 2022–2027 kommer att bli högst 16 miljoner euro.

Konsekvenser för lagstiftningen

Förordningsförslaget och tillhörande kompletterande rättsakter kräver ändringar i den nationella lagstiftningen. På grund av förordningsförslagets omfattande tillämpningsområde blir det nödvändigt att ändra den nationella lagstiftningen i vissa nationella författningar, samt eventuellt i vissa författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av dessa författningar och i Finansinspektionens föreskrifter som gäller aktörer som omfattas av tillämpningsområdet.

Preciseringar kan bli nödvändiga i bland annat värdepappersmarknadslagen (746/2012), kreditinstitutslagen (610/2014), lagen om investeringstjänster (747/2012), lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), lagen om placeringsfonder (213/2019), lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om försäkringskassor (1164/1992), försäkringsbolagslagen (521/2008), revisionslagen (1141/2015) samt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017). För att trygga övervakarens befogenheter kan det behövas ändringar även i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslagen strider mot Finlands grundlag eller för Finland bindande instrument för grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991)

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens organ och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

I Europaparlamentet är det utskottet för ekonomi och valutafrågor (ECON) som är ansvarigt utskott för lagstiftningsförslagen. Europaparlamentet har inte ännu börjat behandla förslagen och har inte utsett någon föredragande.

Förslagen började behandlas i rådets arbetsgrupp för finansiella tjänster på dess första möte den 6 december 2021. De övriga medlemsstaternas officiella ståndpunkter är inte ännu kända.

9 Nationell behandling av förslaget

Förslagen och det tillhörande utkastet till statsrådets skrivelse har mellan den 15 och 29 december 2021 varit ute på remiss i ett skriftligt förfarande i sektionen för finansiella tjänster och kapitalrörelser (sektion 10), som är underställd kommittén för EU-ärenden.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet understöder en fördjupning av EU:s kapitalmarknadsunion med siktet inställt på att skapa en gemensam europeisk kapitalmarknad. Förslaget att inrätta en unionsomfattande företagsdatabas innehåller många inslag som det är värt att understöda, inslag som både investerare och företag skulle ha nytta av. Att öka informationens transparens och tillgänglighet och att göra det enklare att få och hitta ekonomisk information och särskilt hållbarhetsinformation bör anses vara eftersträvaransvärt med tanke på kapitalmarknaden, investerare och företag. Statsrådet anser det vara viktigt att öka tillgängligheten, utnyttjandet och interoperabiliteten för data, men samtidigt ta hänsyn till den höga nivå av informationssäkerhet som krävs på finansmarknaden och rättigheterna för dem som använder finansiella tjänster. Statsrådet framhåller dessutom att man vid beredningen av lagstiftningsförslaget måste beakta andra pågående och redan genomförda åtgärder som syftar till att öka tillgängligheten till företagsinformation. Överlappande eller motstridiga tilläggsskyldigheter för företag och registeransvariga bör undvikas genom att kostnads-effektivt utnyttja befintliga ramverk och kanaler för rapportering.

Statsrådet anser att de föreslagna uppgifternas täckning och omfattning är värda att understöda, men framhåller att fokus i förhandlingarna och i den fungerande databasen i det inledande skedet bör ligga särskilt på den information som marknaden behöver, till exempel emittenters ekonomiska data och olika rapporter om hållbarhet. Att även icke-listade små och medelstora företag kan lämna information och att uppgifter baserade på enbart nationell lagstiftning kan lämnas till databasen anser statsrådet vara en positiv sak i förslaget. I förhandlingarna bör man dock fästa uppmärksamhet vid hur inlämnandet och utnyttjandet av informationen, som är mångfasetterad och svår att standardisera, faktiskt ska vara användarvänlig, kostnadseffektiv och i linje med proportionalitetsprincipen. Dessutom kan man anse det vara viktigt att de bestämmelser om bemyndigande för kommissionen som gäller de delegerade akterna i förslaget är tydliga och exakt avgränsade. Avsikten med kommissionens delegationsförordningar bör inte vara att ändra

innehållet i befintliga rapporteringskrav eller att skapa nya rapporteringsskyldigheter. I stället bör man med delegerade akter standardisera endast krav som anses tekniska.

Statsrådet kommer att fästa uppmärksamhet vid att myndigheternas och de registeransvarigas roll genomförs på ett ändamålsenligt sätt som en del av den fungerande databasen. De nya system-, finansierings- och resurskrav som ställs på de nationella registeransvariga bör vara rimliga och stå i proportion till den sammantagna nyttan med systemet. Dessutom bör man undvika att skapa överlappande tilläggsskyldigheter för aktörerna. Vilka ekonomiska konsekvenser förslaget kommer att ha för Helsingforsbörsens informationsregister, för Finansinspektionen och för Patent- och registerstyrelsen bör utredas och beaktas under förhandlingarna.

Statsrådet anser att tidsplanen för ikraftträdande och tillämpning är ambitiös med tanke på förslagens omfattning och de systeminvesteringar som krävs. Hur realistisk tidsplanen för ikraftträdandet är bör under förhandlingarnas gång bedömas som en helhet även i fråga om de resurser som behövs för att utarbeta författningarna på lägre nivå och i fråga om tidsplanen för utgivningen av dem.